

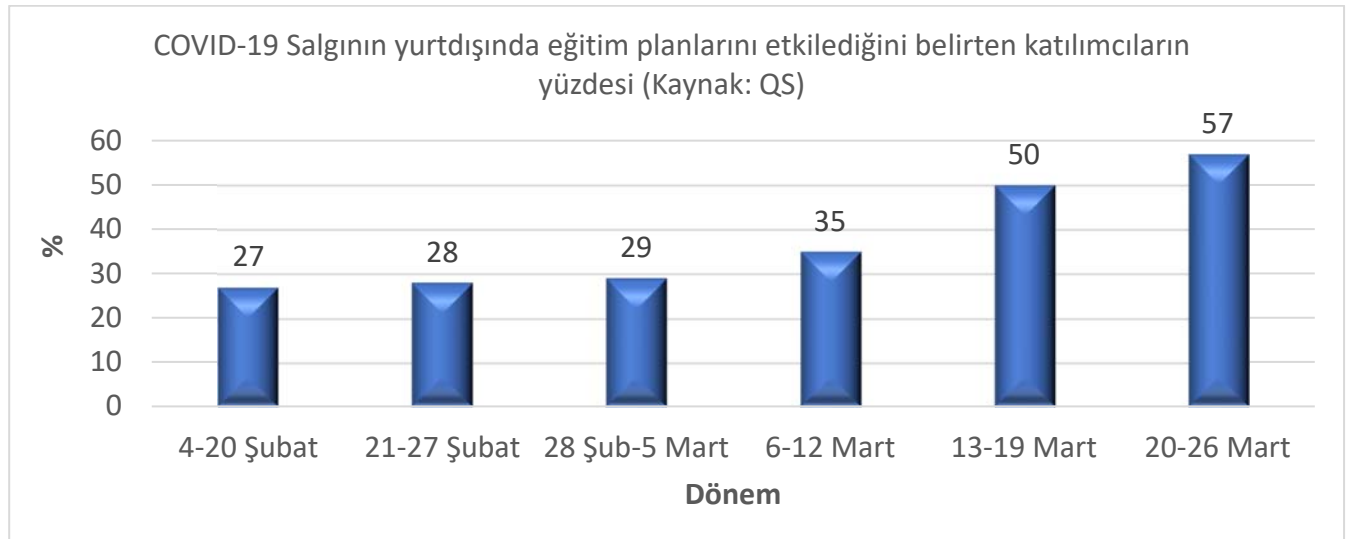
COVID-19 Küresel Salgını Sırasında Uluslararası Öğrencilerin Yurtdışında Eğitim Görme Niyetlerini Belirleyen Bir Araştırma

Prof. Dr. Hasan Amca
2 Nisan 2020

COVID-19 salgını dünya çapında devam ederken, 2020-2021 öğrenim yılında yurtdışında yükseköğretim görme konusunda öğrenci niyetini ortaya çıkarmak için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar çerçevesinde Şubat ve Mart aylarında yapılan anketlerden elde edilen veriler, bir yandan birçok öğrencinin COVID-19 salgınından etkilenerek yükseköğretime başlangıç tarihini geciktirmeyi planlarken, diğer yandan da anket sonuçları birçok öğrencinin de hala COVID-19 öncesinde yapılan yurtdışında yükseköğretim görme planlarına uygun hareket etme niyetinde olduğunu göstermektedir. Bu arada hepimizin yaşayarak öğrendiği gibi, uluslararası hareketlilik ve her türlü yükseköğretim faaliyetlerinin, özellikle 2020 Mart ayında oldukça kötü bir şekilde olumsuz etkilendiğini söylemeye gerek yok. Şimdi herkesin aklını kurcalayan soru, bu durumun ne kadar süreceği ve öğrencilerin hem kendi ülkelerinde hem de yurtdışında hedefledikleri üniversitelerde ve şehirlerde hızla gelişen bu duruma nasıl tepki verecekleridir. QS tarafından Şubat 2020 ortasında başlayarak Nisan 2020 başına kadar 11 Bin kişiden toplanarak yapılan bir öğrenci anketi, bu konuda bazı önemli bilgiler vermektedir (<https://www.qs.com/how-is-covid-19-shaping-the-higher-education-sector>). Quacquarelli Symonds (QS), Times Higher Education gibi, her yıl dünyadaki üniversiteleri kalitelerine göre sıralayan en saygın kurumlardan birisidir. QS anketi sırasında bilgi toplamak için seçilen katılımcılara yönelik aşağıda listelenen iki önemli sınırlama konmuştu:

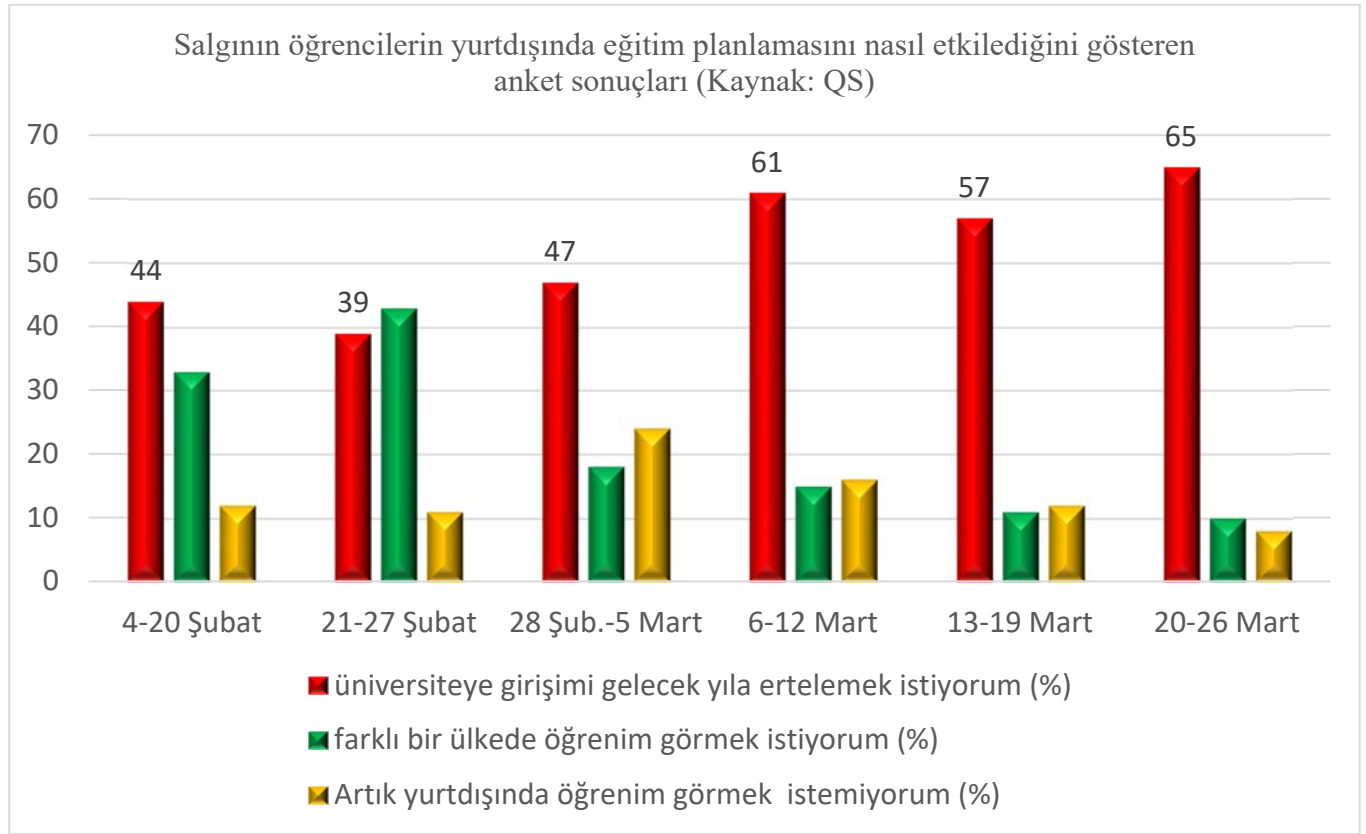
1. Anket için seçilen tüm katılımcıların, yurtdışında eğitim için “değerlendirme ve araştırma” aşamasında olan uluslararası aday öğrencilerden oluşması.
2. Tüm katılımcıların, lisans veya lisans-üstü dereceler için yurtdışında üniversite eğitimi planlıyor olmaları.

Bu önemli nitelikler göz-önüne alındığında, anket sonuçları yurtdışında eğitim için öğrenci planlamasının Mart ayı boyunca nasıl etkilendiğinin bir göstergesidir. Aşağıdaki grafikte de gösterildiği gibi, anketin Şubat ayı ortasında başlamasında yanıt veren öğrencilerin %30'undan biraz daha azı, salgının yurtdışında eğitim planlarını etkileyeceğini belirtirken, katılımcıların %10-15'i planlarının etkilenip etkilenmeyeceğinden emin olmadıklarını söylemekteydiler. Anket Mart ortasına kadar ilerledikçe ve COVID-19 salgının etkileri de daha da belirginleştikçe, planlarının etkileneceğini söyleyen öğrencilerin oranı Mart ayının üçüncü haftasında %50 sınırını geçerek yükselmeye devam etmiştir.

Bu dönemde, Koronavirüs'ün (COVID-19'un) planlarını nasıl etkileyeceğinden emin olmadıklarını söyleyen öğrencilerin oranı da yaklaşık %30'a yükselmiştir. Bu anket kapsamında her on öğrenciden sadece dokuzu planlarının etkilendiğini veya en azından daha belirsiz hale geldiğini söylemekteydiler. 6-12 Mart tarihinin kritik tarih olarak seçilmesindeki neden, virüsün Avrupa'ya iyice yayıldığı, İtalya'da salgının çok kötüleşmesi, ABD'ye seyahat yasağının başlamış olması ve Dünya Sağlık Örgütü'nün COVID-19'u küresel salgın ilan ettiği tarih oluşudur. 13-19 tarih aralığının önemi ise vakaların Güney-Doğu Asya'da çok fazla artış göstermesi, Avrupa'nın salgının merkezi haline gelmesi ve gençlerin de Koronavirüsü'nden etkilenebileceğinin ortaya çıkışıdır ki bu olaylar üniversite çağındaki gençleri çok olumsuz etkilemiştir. Son olarak da 20-26 Mart tarihlerinde küresel vakaların sayısı 400 bini aşmış, Hindistan ve daha birçok ülkede salgın çok kötü etki göstermiştir.

QS tarafından Şubat başından Mart sonuna kadar sürdürülen anket ayrıca öğrenci planlamasının nasıl etkilendiğini araştırmıştır. Bu araştırmanın sonuçları aşağıdaki grafikte özetlenmiştir.

Anket sırasında Şubat ortasından Mart sonuna kadar her hafta öğrenci yanıtları takip edilerek, programlarına başlamayı 2021'e kadar ertelemeyi planlayan öğrencilerin oranını gösteriyor. Mart ayının son haftası itibariyle, aday öğrencilerin yaklaşık üçte ikisi (%65) çalışmalarını ertelemeyi planladıklarını belirtmiştir. Ayrıca, sonuçların Mart ayının çoğunda, artık yurtdışında okumak istediğini söyleyen öğrencilerin oranının azaldığını göstermektedir.

Anket bulgularındaki genel sonuç, yurtdışında eğitim görme isteği olan birçok öğrencinin talebinin sabit kaldığını göstermektedir. Ancak yanıtlar, çoğu kişinin 2021'de üniversite programlarına başlama planlarını değiştireceğini açıkça göstermektedir. Bu, kısmen seyahat kısıtlamaları, üniversite ve okul operasyonları, ekonomik iklim gibi konulardaki büyük belirsizliği yansıtmaktadır.

QS anketi tarafından ortaya çıkarılan yurtdışı yükseköğretim eğilimleri, educations.com tarafından yapılan ayrı bir anket çalışması tarafından da desteklenmektedir (<https://www.educations.com/articles-and-advice/how-covid-19-is-impacting-international-students-18386>). Yaklaşık 2.500 kişilik bir örneklemeden yararlanılan educations.com anketi, yükseköğretim adaylarının yaklaşık yarısının (%47)

planlarını değiştireceklerini göstermiştir. Adayların %43.1'i eğitimlerini erteleyeceklerini, diğer %38.7 oranındaki adaylar ise planlarının nasıl etkileneceğini henüz bilmediklerini beyan etmişlerdir. Bu anket sonuçlarının daha çok Mart ayı ortalarında toplandığını göz önünde bulundurarak, erteleme planının yüzdesi, QS bulgularına uygun olarak haftalar içinde artacağını tahmin edebiliyoruz. Ancak anket sonuçlarındaki genel eğilim, çoğu aday öğrenci, çalışmalarını ertelemek zorunda olsa bile yine de yurtdışında öğrenim görmeyi planlıyorlar. Halihazırda yurtdışında öğrenim gören öğrenciler ise, bu yıl evlerine daha erken dönmek için programlarına ara vermek zorunda kalsalar bile, yurtdışında öğrenime devam etmeyi planlıyorlar.

Educatations.com anketinin diğer önemli bir bulgusu ise, öğrencilerin yarısından azı (%44.9) çevrimiçi (online) olarak uluslararası bir eğitime ilgi duyduklarını beyan ettikleridir. Öğrenci veri tabanının büyük bir çoğunluğunun, fiziksel olarak yurt dışına gittikleri, yurtdışında eğitim fırsatları hakkında araştırma yapma eğiliminde oldukları düşünüldüğünde, bu yanıtlar, neredeyse yurtdışında eğitim konusunda dikkate değer bir ilgi göstermektedir. Potansiyel öğrencilerin yurtdışında çevrimiçi (online) eğitim görme şanslarının, üniversitelerin mevcut uzaktan eğitim seçeneklerinin kalitesine bağlı olduğundan bahsetmektedirler. Ayrıca, gelecekte uzaktan eğitim uygulamalarında önemli bir iyileşme olacağı beklenmektedir. Buna karşın, yurtdışında eğitim almayı planlayan öğrencilerin %55'i çevrimiçi sunulan uluslararası bir eğitimle ilgilenmediklerini beyan etmişlerdir. Bu öğrenciler, yeni bir kültür, dil, öğrenme stili ve ülke deneyimleyerek yurtdışında eğitimin deneyimsel yönleriyle daha fazla ilgilenmektedirler. COVID-19, bu öğrencilerin %47.2'sinin yurtdışında okuyarak ufuklarını genişletme arzusunu azaltmazken, %32.1'i de COVID-19 nedeniyle yurtdışında yükseköğretim planlarından vazgeçmişlerdir. Bu arada, educations.com anketi halen devam etmekte olup sonuçlar elde edildikçe yayınlanmaya devam edilecektir.

COVID-19 nedeniyle dünya çapında 300 milyon insanın işyerinden veya sınıflarından uzakta oluşları veya yaşamın durduğu şehirler, sıkışıklıkla boğuşan tıbbi tesisler, borsa düşüşleri, darmadağın seyahat planları veya iptal edilen konferanslar, spor etkinlikleri ve konserlerin yarattığı olumsuz etkileri düşündüğümüz zaman, COVID-19 tehdidi dağıldıktan sonra dünya çapında ekonomik ve yüksek öğrenim ortamının nasıl görüneceğini belirleme konusunda yapılacak çalışmaların ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlayabiliriz. Bunlara ek olarak bozulan düzenimizi, korkunun ve öngörülemezliğin karanlık simyasının kurumların ve üniversitelerin salonlarında kol gezişi, geriye kalanın ne olduğu ve nasıl toparlanacağı konusunda tahmin yürütmeyi imkansızlaştırıyor. Buna rağmen, COVID-19'dan sonra ortaya çıkacak beş ana başlığın ne olacağı, ekonomik ve eğitim yaşamının aksaması için büyük bir tehdit yaratmaktadır.

University World News (universityworldnews.com) yazarı Marguerite Dennis tarafından yapılan ve 28 Mart 2020'de yayınlanan çalışma sonuçları da 1) Çin'den uzak tedarik çeşitlendirme, 2) Çevrimiçi öğrenime daha geniş bir rol verme, 3) Çevrimiçi öğrenci alım yöntemlerini benimsemek, 4) telekonferansın artan önemi ve 5) Daha fazla öğrencinin ülkesine yakın mesafelerde yükseköğrenime katılma diye 5 başlık altında toplanmıştır (<https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20200324065639773>). Bu konuların er biri aşağıda kısaca ele alınmışlardır.

1) Çin'den Uzak Tedarik Çeşitlendirme

COVID-19 küresel salgınının genişlemesiyle hem malların hem de uluslararası gezici öğrencilerin tedarik zincirleri bozulmuş ve gelecekte çeşitlendirme gerekliliği ortaya çıkmıştır. Dun & Bradstreet veri şirketine göre, dünya çapında yaklaşık beş milyon şirketin Çinli tedarikçileri var. COVID-19, aslında Çinli tedarikçiler üzerindeki aşırı bağımlılığın kırılmasını da ortaya koymuştur. COVID-19 virüsü dünyaya sadece Çin tedarik zincirine bağlı kalmanın sakıncaları hakkında önemli dersler vermiştir. Dünya çapında kolejler ve üniversiteler, özellikle Avustralya, Kanada, Yeni Zelanda ve Amerika Birleşik Devletleri gibi Çinli öğrenci kayıtlarına büyük ölçüde bağımlı olan ülkeler, Çinli öğrencilerin on yıllardır sahip oldukları

sayılarda kayıt yapmalarını beklememelidirler (Kaynak: <https://foreignpolicy.com/2020/03/04/blindsided-on-the-supply-side/>).

Uluslararası Eğitim Enstitüsü'ne göre (<https://www.iie.org/research-and-insights/publications>, 16 Mart 2020), Amerikan kolejlerinin ve üniversitelerin dörtte üçü, COVID-19'un bu yıl uluslararası öğrenci alımı üzerindeki olumsuz etkisini bildirmişlerdir. ABD'deki toplam 1 Milyon uluslararası öğrencinin 370.000'inin veya %33.7'inin Çin'den geldiği de rapor edilmiştir. COVID-19 salgını, yüksek öğrenim topluluğuna Çin'e bağımlı bir öğrenci tedarik zinciri hakkında zor dersler vermiştir. Diğer taraftan, Çin'in uluslararası öğrencilerin bir numaralı alıcısı olma ana planı da tartışma konusu olmuştur. Üniversitelerde öğrenci bulma görevlileri ve uluslararası öğrenci yerleştirme acenteleri, öğrencilere yükseköğretim için Çin üniversitelerini çekinmeden tavsiye etmek için zorlanacaklardır. QS tarafından yürütülen Afrika, Asya ve Avustralya'dan 2.000'den fazla öğrencinin yaptığı diğer bir ankette, her 10 kişiden yaklaşık üçü planlarının virüs nedeniyle değiştiğini söylemişlerdir. Bu ankete cevap veren öğrencilerin yüzde kaçının Çin'de öğrenim göreceğini de tahmin etmek imkansızdır (<https://www.qs.com/how-is-covid-19-shaping-the-higher-education-sector>).

2) Çevrimiçi Öğrenime Daha Geniş Bir Rol Verme

COVID-19 salgını patlak vermesinden bu yana, çevrimiçi sınıflar modern yükseköğretimin temel taşı haline gelmiş, dünya çapında yüz yüze eğitimini askıya alan veya sona erdiren ve çevrimiçi öğretimle değiştiren kolej ve üniversite listesi çok uzamıştır. Tamamı internet üzerinden sunulan Devasa Çevrimiçi Açık Derslerin (MOOC) öğrenme seçeneklerinin artırılmasının bilgeliği ve gerekliliği artık inkâr edilemez. Fakat, ani değişen şartlar gereği çevrimiçi eğitime çok hızlı geçiş yapıldığından, üniversite yöneticileri, rektörler ve akademik dekanlar, eğitim sunumlarının hangi bölümünün şahsen sunulacağını ve hangi bölümün çevrimiçi sunulacağını yeniden düşünmek zorunda kalmışlardır. Zorunlu çevrimiçi geçişten önce, çevrimiçi kurslar MOOC modüllere veya çevrimiçi olarak sunulan lisans veya yüksek lisans derecelerine kadar birçok değişik şekilde sunulmaktaydı.

Çoğu üniversite, kolej veya diğer eğitim kurumları çevrimiçi öğretime tam geçiş yapmış olsa da öğretmenler ve öğrenciler hala çevrimiçi ortamda öğrenmenin yolları ile mücadele etmekte, öğretmenler hem ders verme yöntemlerini kendiler öğrenirken hem de öğrencilere konuları öğretmeye çalışmaktadırlar. Seçenekler arasında ihtiyaç duydukları asenkron (web sayfasında sunulan önceden hazırlanmış dokümanları okumaya dayalı tek yönlü öğrenme) veya senkron (karşılıklı video konferans seansları ile öğrenme) eğitim araçları arasında her gün zorlu kararlar almaları gerekmektedir. Yanlış bir başlangıç yapıldığı veya yanlış bir yol izlendiği taktirde bu durumun eğitimi geri döndürülemez bir şekilde bozabilme olasılığı da yüksektir. Ancak, sonuçları gözlemlemek için henüz çok erkendir.

3) Çevrimiçi Öğrenci Alım Yöntemlerini Benimsemek

COVID-19 dolayısıyla özellikle uluslararası öğrenci alımı uygulamaları bütünüyle değişecektir ve muhtemelen bu değişim kalıcı olacaktır. Asya genelinde, giriş sınavları ertelenmiş, bu da sonunda birinci sınıf öğrencilerinin 2020 sonbahar alımını etkileyecektir. Örneğin, Forbes araştırmacılarından Aviva Legart tarafından yapılan araştırmaya göre, Çin'in SAT, TOEFL, GRE ve GMAT sınavlarını iptal etmesi güz dönemi için ABD'de gelecekteki lisans ve lisansüstü okul kayıtlarını etkileyecektir (Kaynak: <https://www.forbes.com/sites/avivalegatt/2020/02/24/3-impacts-of-coronavirus-on-college-admissions/#2b644a85e9d6>). Gelecekte öğrenci alımıyla ilgili yetkililer, potansiyel öğrencilere çevrimiçi erişim sağlayacaklardır. Esnek başvuru süreleri ve yeterlilik belgelerinin incelenmesi mevcut öğrenci alımı ve kabul uygulamalarının yeniden değerlendirilmesini gerektirecektir. Kabul edilen öğrencilerden beklenen verimliliği hesaplamaya çalışan önceki algoritmalar artık geçerli olmayabilir. Üniversite fuarları artık geçerli olmayabilir. Halihazırda yapılan öğrenci kabulleri ve geleneksel oryantasyon programları

artık geçerli olmayabilir. Bu durumu açıklamak için QS'in CEO'su Nunzio Quacquarelli şu sözleri söylemiştir

- "Küresel yükseköğretim sektörü, son başvuru tarihleri ve gecikmeli başlangıç tarihlerinde esnek olmayı hedeflemelidir."

4) Telekonferansın Artan Önemi

Çoğu şirket, kolej ve üniversite, çalışanlar için zorunlu olmayan tüm seyahatleri yasaklamıştır. Hem akademisyenler hem de yöneticiler işe alım seyahatlerini ve akademik konferanslara katılımı yeniden değerlendirdiklerinden telekonferans fırsatları kısmen uzun mesafeli seyahatlerin yerini alacaktır, kısmen almıştır da. Bu amaçla birçok kurum çevrimiçi görüşmelerini Facebook Messenger veya Skype gibi amatör uygulamalarla yaparken, daha büyük kurumlar da Microsoft Teams veya Adobe Teams gibi daha kapsamlı fonksiyonları olan profesyonel yazılımları tercih etmektedirler.

5) Daha Fazla Öğrencinin Ülkesine Yakın Mesafelerde Yükseköğrenime Katılma Tercihleri

Öğrencilerin belirli bir kısmı eve daha yakın çalışmayı tercih edeceklerdir. QS tarafından yayınlanan yukarıda detayları verilen araştırmaya göre, potansiyel Asyalı öğrenciler yüksek öğrenim için giderek bölge içi üniversitelere kayacaklardır. BMI'deki özel projeler direktörü Spencer Hawkes, The PIE News'e şunları söylemiştir: "Bence daha fazla Asyalı öğrencinin Asya'da okumak isteyeceği açık bir eğilim var. Bu zaten oluyor da." Malezya yeniden Asya'nın önde gelen eğitim merkezi olabilir (<https://thepienews.com/news/qs-report-asian-students-increasingly-likely-to-study-in-asia/>). IDP Connect CEO'su Simon Emmett, PIE News'e önemli sayıda öğrencinin Malezya, Güney Kore ve Singapur'daki eğitim seçeneklerini araştırdığını da söylemiştir.

SONUÇ

Normların sürekli olarak uç noktalara kaydığı bir dünyaya doğru ilerliyoruz. Bozulmanın ve öngörülemezliğin keşiştiği yerde dünya ekonomisi ve yüksek öğrenim için yeni bir model ortaya çıkacaktır. COVID-19, perspektifte bir değişim gerektiren ve farklı şekillerde düşünmeyi gerektiren yeni bir dünya düzeni yaratmıştır. Devlet ve kurumsal küresel liderlerin yanı sıra yüksek öğrenim yöneticileri için bu değişim muhtemelen farklı perspektifleri teşvik edecek ve sonunda pazarların ve öğrencilerin değişen şartlara uyumunu sağlayacaktır. COVID-19 nedeniyle ortaya çıkan önemli fırsatlar da olacaktır. Bu değişimi tam zamanında ciddiye alarak güçlü araştırma ekipleri sayesinde değerlendirebilecek toplumlar değişimden olumlu yönde nasiplerini alacaklardır. Web Zirvesi genel müdürü Paddy Cosgrave'in 5 Mart 2020 tarihinde Twitter hesabından yayınladığı şu paragraf yaşadığımız süreç için çok anlamlı: "1665'te Cambridge Üniversitesi veba nedeniyle kapandı. Isaac Newton evden çalışmaya karar verdi. Analiz ve hareket yasalarını keşfetti. Sadece söylüyorum," dedi. (<https://twitter.com/paddycosgrave/status/1235330911685791748?lang=en>).

COVID-19, öğrencilerin ve üniversitelerin değişen koşullara hızla uyum sağlamasına neden olacaktır. COVID-19 karşısında dünya tarafından bir şekilde hissedilen belirsizlik, şaşırtıcı olmayan bir şekilde öğrenciler tarafından da yansıtılıyor. Öğrencilerin yurtdışında yükseköğrenim görme planlarının ve deneyimlerinin COVID-19'un patlak vermesi nedeniyle bozulması kaçınılmazdır. Ancak, çevrimiçi (online) öğrenme ve yurtdışında eğitim planlarını erteleme gibi yurtdışında geçerli eğitim fırsatları, yurtdışında yükseköğretim planlarını iptal etmek yerine, yurtdışında eğitimlerini sürdürme azimlerini ortaya koymaktadırlar. Yurtdışında eğitim görmek birçok öğrencinin listesinin başında yer alıyor, COVID-19 sadece bunu ne zaman ve nasıl gerçekleştirecekleri sorusunu zorlaştırmıştır.